

AVIGNONSKÁ ROMANCE

František Machara

Copyright © František Machara

2024

Jmenuji se Nicolas Mernes, je mi 42 let a jsem profesorem filosofie a historie na lyonské Claude Bernard University, povím vám svůj příběh, neskutečný příběh...

Celý svůj dosavadní život jsem zasvětil své profesi, nejprve svému studiu, poté neustálému sebevzdělávání, a následně výuce svých studentů. Moje práce je mým koníčkem, mým smyslem života, kvůli ní jsem ani neměl čas na založení rodiny, neměl jsem nikdy žádnou vážnou známost, jen pár letmých přátelství. Nejraději jsem mezi svými studenty ve škole a s kolegy v práci, s nimi máme takový malý hudební kroužek, scházíme se po práci jednou za týden, vždy v úterý, a muzicírujeme, já hraji na flétnu a foukací harmoniku. Mám malý domek na předměstí Lyonu, bydlím tam sám jen se svým psem, je to pyrenejský ovčák, jmenuje se Max. Každé ráno, než jedu do práce, chodíme spolu do nedalekého parku na procházku, také večer, když přijedu z práce domů, jdeme se zase projít tou samou cestou parkem kolem jezírka, kde plavou v každou roční dobu hejna divokých kachen.

Tak to chodí každý den, jen o víkendech, když je pěkné počasí, vyjíždíme s Maxem na delší cestu, daleko od velkoměsta, až tam, kde nepotkáte za celý den ani živáčka. Jezdíme tak dvě hodinky cesty na jih, do města Avignon. Bydlí tam moje sestra s manželem, vlastně jediní moji příbuzní, naši rodiče již oba zemřeli. Sestra bydlí v hezkém domku na nábřeží řeky Rhony, s výhledem na známé torzo avignonského mostu. Jeanne, tak se jmenuje moje sestra s manželem Gerardem, oba pracují v místním papežském paláci, Jeanne jako kurátorka musea a průvodce, Gerard jako kastelán a správce budov. Obě jejich děti, dcera Michelle, 27 let a syn Daniel, 32 let, jsou už samostatní a mají své rodiny, Daniel bydlí s manželkou Hellene v Nice, Michelle se svým manželem Louisem v Paříži. Tolik o mé rodině. Je sobota v podvečer, krásný dubnový den, přijíždím se svým Maxem ve svém starém Renaultu před dům mé sestry do krásného městečka Avignon. Tolik jsem se tentokrát celý týden těšil. Je jaro, a neznám nic krásnějšího, než vzít svého Maxe a zajet pár kilometrů na jih od města, do rozsáhlého přírodního parku Alpilles Natural Regional Park. Tady se celé hodiny procházet pohořím, kolem skalních útesů a jezer, přírodních útvarů, dívat se kolem a přemýšlet jak tudy šla historie.

Tak už jsem konečně tady, ve městě Avignon. Jeanne s Gerardem mne přivítali, Max se vrhnul k plechové misce s vodou, co tady má připravenou. My jsme si sedli k dřevěnému stolku pod velkým platanem co roste před domem, povídali si a popíjeli červené burgundské. Navzdory brzkému jaru bylo večer docela příjemně, a seděli jsme a povídali si dlouho do noci. Nazítří ráno pojedou Jeanne s manželem do Nice, navštívit syna Daniela s jeho manželkou. Své auto měli zrovna v servisu, nabídl jsem jim tedy své, cestou mne vysadí u parku Alpilles, odpoledne že si zavoláme a domluvíme se, že mne zase vyzvednou při zpáteční cestě. Tak jsme se domluvili, rozloučili se a šli spát. Dlouho jsem nemohl usnout, obracel jsem se ze strany na stranu a přemýšlel o následujícím dni. Za okny se mezitím sem tam zablesklo, to někde v dálce na jihu řádila jedna z prvních jarních bouřek. Doufám, že sem to nepříjde, pomyslel jsem si, podle předpovědi má být krásný jarní den. Tak jsem přemýšlel a vzpomněl si i na jeden svůj dávný sen. Vždycky, když jsem měl všeho jak se říká dost, cítil jsem se přepracovaný, unavený a na dně, toužil jsem zavřít oči a probudit se někdy v době pravěké, někdy v neolitu, sedět někde na travnaté louce, v ruce mít ze dřeva vyřezanou píšťalu, hrát si a dívat se kolem, jak se na louce pasou ovce, kozy a krávy.

Cítit na tváři to slunce, cítit tu vůni a slyšet jen lehký vánek ve větvích stromů a z nedalekého potoka slyšet klokotající vodu, jak skáče po kamenech, krásný sen, při tom snění jsem pomalu usínal. Ráno mne budí sestra Jeanne, Dobré ráno, vstávej Nicolasi, pojd' posnídat, za půl hodinky vyjždíme. Dobré ráno Jeanne, už vstávám, umyl jsem se, převlékl a šel ke snídani. Gerard už byl po jídle a něco kutil v předsíni, asi balil zavazadla a nosil je do auta, pozdravili jsme se také spolu. Posnídali jsme se sestrou, uklidili nádobí a vyšli ven. Já jsem vzal Maxe do auta vzadu, Jeanne zamkla dům a nasedla dopředu vedle Gerarda. Je kolem osmé ráno, krásný jarní den, je neděle, 16.dubna 2017. Vyjeli jsme z města Avignon směrem na jih, po silnici která vede kolem pohoří a parku Alpilles, kam máme s Maxem namířeno. Gerard s Jeanne poté najedou na dálnici A7 směrem na Marseille a dále pak budou pokračovat až do Nice. Mají to tak dvě hodinky cesty, když nebude velký provoz. Jedeme asi čtvrt hodinky a už jsme na místě. Rozloučil jsem se s Jeanne a Gerardem a vystoupil s

Maxem z vozu. Již cestou jsme se domluvili, že si zavoláme během dne, a dohodneme se na odpoledne, že nás na zpáteční cestě zase vyzvednou. Zamával jsem ještě na pozdrav za odjíždějícím autem a už jdeme s Maxem známou pěšinou z parkoviště do toho krásného přírodního labyrintu. Vypadá to na krásný teplý den.

Na sebe jsem si vzal také jen lehké tenisky na bosu, plátěné kalhoty a bavlněné triko s dlouhým rukávem. Přes rameno mám takovou lehkou taštičku, kam se vejde jen peněženka s doklady a mobilní telefon. Tak kráčíme pěšinou a já se kochám tou krásou kolem, Max pobíhá sem a tam, od stromu ke stromu, všechno očichává a sem tam také označuje, tak jak to pejsci dělají. Přicházíme na kraj rozlehlé louky, je lemována z naší strany statnými stoletými duby, a sahá dolů z kopce až k velkému modrému jezeru. Nikde ani živáčka, tak to máme rádi, vid' Maxi, ten jako by rozuměl, přiběhl ke mně a já jsem jej pohladil, on si lehl k mým nohám, jako by si chtěl odpočinout. Ale Maxi, vždyť jsme teprve vyšli, ještě nemůžeš být unavený. Je pravda, že i já jsem najednou cítil nějakou, ale spíše takovou tíseň než únavu, podívám se na oblohu, najednou směrem od jihu se nějak zatahuje. Že by se blížila bouřka? Měli bychom se někam schovat Maxi, uvažuji nahlas a rozhlížím se kolem. Tady kousek dál vlevo, je tam přece taková skála a převis, jako vchod do jeskyně, tam bychom se mohli schovat před bouří, tak poběž Maxi, jdeme. Rychlým krokem jsem zamířil tím směrem, Max klusal vedle mne, nenosí žádný obojek, nebo postroj, on poslechne na slovo, nepotřebuji jej vodit na vodítku.

Obloha se náhle zatáhla, slunce se schovalo za mraky a najednou to vypadalo jako že už je večer. Přiběhli jsme s Maxem k té skále a schoulili se jeden k druhému těsně pod ten převis, právě včas. Náhle se zablýsklo a ozvala rána jak zahřmělo. Muselo uhodit do některého z těch stoletých dubů hned vedle nás. Začalo také hustě pršet a s větrem od jihu nás déšť pořádně kropil. Sundal jsem si z těla svou taštičku zasunul ji mezi kameny do spáry ve skále, aby mi nepromokla a voda nezničila doklady v peněžence a telefon. Ještě hodinky, pomyslel jsem si, jsou sice voděodolné, alespoň by měly být za ty peníze, ale člověk nikdy neví, raději je sundám také, říkám si, odepínám je a vkládám také do té skalní dutiny vedle tašky s doklady a telefonem. Max najednou začal výt, přitisknul se ke mně, jako by chtěl něco naznačit, jako by se

něčeho bál. A pak se to stalo. Všechno kolem nás se najednou rozzářilo oslňujícím světlem, ozvala se ohromná rána a byla tma.

Cítím najednou, celým mým tělem prochází miliardy elektrických částic, prostupují každou buňku mého těla, cítím jejich chvění, jejich teplo, je tohle snad konec?, je tohle smrt? Najednou jen tma, černočerná tma. Něco ale slyším, a hýbat se také mohu, a cítím, nejsem mrtvý, jen nic nevidím, oslepila mne záře toho blesku.

Maxi, jsi tady?, ptám se a sahám kolem sebe, dýchá, hurá, Max je také v pořádku. Leží vedle mne a ztěžka oddychuje, poplácám jej po hřbetě, jen lehce spokojeně zavrčí. Pomalu si sedám, mnu si oči, ale zatím nic nevidím, jen nějaké černobílé koláže, navíc mne dost bolí hlava. Rázem je po bouřce i po dešti, jen sem tam ještě spadne nějakých pár kapek z listí stromů nad námi. Napínám sluch, ale všude kolem je až nezvyklé ticho, jen hlasy ptáků a vítr ve větvích stromů, jinak nic. To je divné, jsme přece nedaleko dálnice, i když tady v parku bylo vždycky krásné ticho, přece jen občas z dálky sem ten hluk od dálnice slyšet byl, je to sotva tři kilometry, asi mi zalehlo v uších po té ráně a tudíž slyším trochu hůře. Postupně si osahávám své mokré tělo od nohou až k hlavě, zdá se být všechno v pořádku, nic mne nebolí, jen ta hlava. Na pravém zápěstí nosívám takový náramek, dostal jsem jej od synovce Daniela, on je u vojska. Je to takzvaný survival cord, náramek pro přežití, jsou to vlastně tři metry padákové šňůry spletené do náramku s carbonovou přezkou, na jedné straně pochva, na druhé straně krátký ale ostrý nůž z carbonové oceli, ten zapadá do zámku pochvy. Teď se mi zdálo, že je ten carbon trochu rozpálený, asi tím bleskem.

Jak napínám sluch a zrak, začínám rozeznávat obrysy okolních skal a stromů, zdá se, že bouřka je definitivně pryč a mezi mraky začíná prosvítat i sluníčko a hřeje mne do tváře, i ti ptáci kolem to zřejmě ucítili a začínají si zvesela zpívat. Najednou se mi zdá, že je jich kolem nějak více než dříve, připadá mi to spíše, jako v nějaké zoologické zahradě v pavilónu ptactva, protože slyším hlasy i některých exotických druhů, no, asi mám i sluchové halucinace. A asi opravdu, teď slyším nějaké hlasy lidí, nerozumím tomu, jsou to cizinci? Max náhle začal vrčet, něco se mu nezdálo.

Přichází to zleva od těch skal, otáčím se a napínám zrak, snažím se něco zahlédnout. Max opět zavrčel a chtěl se zřejmě rozběhnout za těmi hlasy, přidržel jsem jej za krk, on se uklidnil. Klid Maxi, klid, povídám mu potichu do ucha, on se otočil a olízl mi tvář, jak to měl ve zvyku. To je canisterapie, pomyslím si, a rázem už vidím docela dobře, a rázem jsem také v šoku. Co se to stalo s parkem? Všechno je nějak jinak, něco je špatně, kde jsou ty stromy u stezky?, kde je vlastně ta stezka?, žádná tady není, jen louka, nízké keře a dole velké modré jezero. U jezera, co to je? Nějaký skanzen? Natáčí tady snad nějaký film o pravěku? To je přece jako vesnice v neolitu, dlouhá dřevěná chalupa s kouřícími štíty, obehnaná primitivním dřevěným plotem, uprostřed malá políčka obilí, záhony zeleniny a ohrady domestikovaných zvířat. Ovce, kozy, kráva, osel, kachny, husy a slepice. Co to znamená? Z těch úvah mne vytrhlo náhle něco jiného. Hustou vysokou trávou k nám s Maxem přicházelo šest postav. Chtěl jsem původně říci lidských postav, ale při podrobném prozkoumání vidím, že k lidem jako takovým to má dosti daleko, jako by tady někde opravdu natáčeli nějaký historický dokument z doby neolitu a pár komparsistů si odskočilo o pauze na procházku po okolí. Pokud je tomu tak, potom klobouk dolů před maskéry a kostyméry, ti lidé vypadají opravdu jako z té doby, na sobě jen oděvy z kožešin a hrubého plátna, jako z pytloviny, na nohou jen kožené sandály, kolem pasu kožešinové pásky. Teď rozeznávám jednotlivé postavy a obličej.

Jedná se zřejmě o rodinku, statný vousatý a prošedivělý chlapík jako táta, starší černovlasá paní, to bude matka, a poté čtyři dcery. Jedna je hodně podobná matce, černovlasá, dvě další jsou jako trochu namíchané, hnědovlasé, trochu z táty, trochu z mámy. Ta poslední, zřejmě nejmladší, je to kudrnatá zrzavá kopie matky, a je asi hodně zvědavá, ihned přistoupila blíže k nám, usmívá se na mně, něco říká, ale nerozumím tomu, usmál jsem se také, abych jí oplatil pozdrav a také všem ostatním. Nyní se zrzka sehnula a chce pohladit mého Maxe.

Tomu se to pranic nelíbí, dosud ležel vedle mne, teď vstává a zavrčí. Klid Maxi, říkám mu potichu, klid. Asi porozuměl, zavrčel ocasem a nechává se od dívky hladit. Ostatní přistupují také blíže k nám, usmívají se a podávají mi své ruce. Přitom si mne důkladně prohlíží, asi se jim něco na mně nezdá. Statný chlapík se sehnul, podává

mi obě ruce, jako aby mi pomohl vstát na nohy, zřejmě si myslí, že jsem poraněný. Povídám mu, děkuji, nic mi není, a vstávám, Ještě jednou mu děkuji a usmívám se, přitom se mu dívám upřeně do očí. Matka s dcerami si něco mezi sebou říkají, nevím co, nerozumím tomu, co je to za řeč? Muž se sehnul a pohladil mého psa Maxe, ten kupodivu zůstal klidný a spokojeně vrtěl ocasem. Vo heta nam, Maxi?, ptá se najednou muž. Asi se ptá, jestli se můj pes jmenuje Max. Tak hurá, možná se domluvíme, vypadá to jako nějaký starý irský dialekt, že by najímali kompars z ciziny? O.k., Ano, povídám, můj pes se jmenuje Max, říkám, a ukazuji na něj. A já, ukazuji na sebe, já jsem Nicolas. Ni-co-las, opakuje muž, Ni-co-las, opakují jednohlasně matka s dcerami a usmívají se.

Asi je napadlo, že jsem se jim představil, a jeden po druhém dělají stejné gesto jako já předtím, ukazují na sebe, a říkají svá jména. Ma nam, Fernes, říká muž, otec rodiny, ma Olean, říká matka, pak ukazuje na dcery a říká něco asi jako, že to jsou jejich dcery. Ta nejstarší, černovláska, říká, ma nam Evoan, další hnědovlasá říká něco jako Danue, trochu menší a asi mladší hnědovláska říká, že je Verone. Nejmladší a nejhezčí zrzka, co si doposud hrála s mým Maxem, vstává, ukazuje na sebe a říká zpěvným hlasem, ma nam Joanis, přitom se mi dívá upřeně do očí.

Vlastně všichni se mi dívají upřeně do očí. Co to znamená, copak jste nikdy neviděli nikoho modrookého?, pomyslím si. Je pravdou, že celá ta rodinka, jeden vedle druhého i ta zrzavá Joanis, jsou tmavé pleti a všichni mají hnědé až černé oči. Tak to nebudou Irové, ani žádní severané, to vypadá spíše na Španělsko nebo Itálii. Ale moment, to není španělština ani italština, měl jsem a mám vždycky pár studentů ze zahraničí a sem tam nějaké to slovo pochyťím, tuto řeč ale neznám. Where are You from?, zkouším svoji lámanou angličtinu, přitom se dívám z jednoho na druhého, co oni na to. Nic. Woher komst du?, zkouším pro změnu němčinu. Zase nic, jen se na sebe nechápavě dívají. Asi si myslí, že jsem dostal větví po hlavě a melu nesmysly. Ani jsem to nedomyslel, náhle zafoukal tak prudce vítr, nad námi začalo praskat ve větvích. Nestačil jsem se ani podívat co se to děje, můj Max začal strašně kňučet, chytl mne za rukáv a tahal mne pryč z místa, kde jsem doposud stál. Jak jsem sebou škubnul, zachytil jsem i zrzku Joanis co stála vedle mne, strhl ji s sebou pryč, tak asi

o tři metry dále. Právě včas, do místa, kde jsme předtím stáli a dívali se jeden druhému do očí se právě zabodl do písku vršek koruny statného dubu, zřejmě jak do něj uhodil ten blesk, nalomil se a zůstal viset, dokud jej silný poryv větru neuvolnil a neshodil dolů. Tak to bylo o fous, jak se říká.

Teď jsme se váleli, Max, já a Joanis, všichni tři jsme se váleli v písku a vedle nás vršek statného dubu, který nás málem zabil. Podívali jsme se jeden na druhého a začali se smát jako blázni, co se právě podruhé narodili. Max běhal kolem nás dokola, od každého se nechával hladit a všichni mu děkovali, že nás vlastně zachránil. Vstali jsme, oprášili svůj oděv, Max se za chvíli uklidnil. Teď ke mně přichází otec Fernes, bere mne za ruce a něco mumlá, přitom mne obejmě a tiskne k sobě, něco říká, nerozumím tomu, asi děkuje za záchranu dcery Joanis. Říkám, to je v pořádku, to vlastně můj Max, ten má asi šestý smysl, ten nás zachránil, Fernes odstoupil a zahlédl jsem dokonce pár slziček v jeho tmavých očích. Pak přicházely ženy, matka Olean, dcery Danue, Evoan a Verone. Všechny také s pláčem jakoby děkovaly a objímaly mne. Všichni se také chvíli mazlili s Maxem. Potom ke mně přistoupila Joanis, zdá se jako by se dokonce červenala, slušelo jí to k těm zrzavým kadeřím. Vlastně nebyla vůbec malá, jak se mi prve zdálo. Ma kena e take, říká a usmívá se, přitom přistupuje ke mně blíže, naklání se, obejmě mne a dává mi polibek na tvář. Jako by mnou náhle projel další blesk, ale tohle nebylo vůbec nepříjemné, naopak, je to velmi milé. Trvalo to jen pár vteřin, ale mně to připadalo jako věčnost.

Dívám se přes rameno Joanis na ostatní, všichni jsou náhle šťastní a navzájem se spolu objímají a líbají. Tancují v kruhu jako nějakí indiáni, co je to, nějaký pohanský rituál? Joanis mne nyní vzala za ruku a kráčeli jsme vedle sebe k ostatním. Ti nás vzali mezi sebe, Fernes ukázal směrem dolů k jezeru a k té neolitické vesnici, přitom něco říkal, Ha naj u leno. Nevím, co to bylo, ale vydali jsme se tím směrem, co ukazoval. Snad se dozvím něco tam dole, pokud jsou tam filmaři, bude tam přece celý štáb, snad někdo umí francouzsky proboha. Doufal jsem ale marně.

Nebyl tam žádný filmový štáb, žádní jiní lidé tady nebyli. Jen ta dlouhá chalupa s kouřícími štíty, obehnaná primitivním dřevěným plotem, uprostřed malá políčka

obilí, záhony zeleniny a ohrady domestikovaných zvířat. Kousek dále, na břehu jezera stálo několik dřevěných věder. S těmi nosili zvířatům zřejmě vodu k napájení. Přišli jsme k chalupě, Fernes a Olean šli dovnitř, děvčata Evoan, Danue a Verone vzali dřevěná vědra, nabírali vodu z jezera a nalévali ji do dřevěných žlabů. Těmi voda proudila do kamenných koryt v ohradách, k ovčím, kozám a ostatnímu dobytku. Joanis si vzala také jedno vědro, nabírala vodu a nosila ji a odlévala do velkých dřevěných sudů vedle záhonů se zeleninou. Vzal jsem si také jedno to vědro, nabíral vodu a nosil ji také k těm záhonům. Já ti pomůžu, říkám Joanis. Usmála se na mne, přikývla a řekla něco jako, He koa Nicolas. Ostatní dívky se uchichtávaly a dívaly se po očku na nás. Když byly koryta i sudy s vodou plné, posadili jsme se na břehu jezera a jen tak se dívali kolem. Najednou Joanis vztáhne ke mně ruku, a ukazuje na moje boty a kalhoty, přitom se tázavě dívá, jako by se chtěla zeptat, u kterého krejčího šiješ? Její sestry se dívají také, jako by až teď uviděly vlastně, cože to má ten modrooký na sobě.

Copak nikdy neviděly tenisky Adidas? Zřejmě neviděly, jinak by si mne takto neprohlížely, pomyslel jsem si. Z chalupy právě vychází Fernes a Olean, nesou na ruku velké dřevěné tácy a na nich plno jídla. Alé somu tem, volá Olean a pokládá táč na velký dřevěný stůl, co stojí kousek od chalupy pod velkým ořešákem. Fernes pokládá také svůj táč na stůl, ukazuje na nás a pohybem ruky nás láká ke stolu. Joanis mne vzala za ruku a vede mne ke stolu.

Ostatní děvčata jdou také, volám Maxe, pojd' Maxi, asi budeme jíst. Všichni se dívají a poslouchají, co si s tím psem povídám. Fernes jako by rozuměl, bere z tácu pořádný kus masa, zřejmě skopového, a hází jej Maxovi na zem, ke kmeni stromu. Max přiskočí a pustí se do toho, přitom spokojeně vrtí ocasem a dívá se vděčně z jednoho na druhého, jako by chtěl říci, díky lidé, díky. Posadili jsme se všichni ke stolu, Fernes a Olean ještě stojí, ukazují na všechny ty dobroty, dívají se přitom na mne a něco říkají. Podle tónu jejich hlasů mi jako hostovi nabízí svoji pohostinnost. Vstal jsem, podíval se kolem dokola stolu na všechny, a podobným gestem poděkoval. Sedl jsem si a podíval se na Joanis vedle mne. V jedné ruce držela pořádný kus masa, ve druhé tlustou obilnou placku. Pohledem mne pobídla, ať si vezmu také.

Na stole na dřevěných tácech bylo kromě pečeného skopového ještě asi králíčí a kuřecí. Také pečený chléb a obilné placky, dále spousta ovoce a zeleniny, misky s naklíčenými obilninami, pšenice, hrách, čočka a jiné. Také velký keramický hliněný džbán s vínem. Fernes nalil všem do hliněných pohárků červené víno, zvedl ten svůj a připil na zdraví. Znělo to jako Mo prose nah. Zvedli jsme všichni svoje pohárky s vínem a symbolicky si připili, přitom se podívali navzájem každý každému do očí, Mo prose nah, říkám tedy také. Napil jsem se, víno bylo dobré a silné, chutnalo jako naše burgundské. Vzal jsem si kus pečeného skopového masa, k tomu kus chleba a kvašený okurek. Pustil jsem se do jídla.

Bylo to opravdu moc dobré, tohle asi nebude jídlo jen tak jako kompars. Tohle vypadá jako opravdové jídlo. Chvilku jsme se nyní věnovali jen jídlu a pití a nikdo kolem nemluvil. Správně, tak to má být, při jídle se nemluví. Snědli jsme skoro všechno maso a pečivo, jen pár kostí zůstalo na tácech a také nějaký chléb a obilné placky. A také ovoce a zelenina, ta se může pojídat průběžně celý den. Zbytky masa a kosti dala děvčata ke stromu Maxovi, ten už měl zřejmě dneska dost, ale večer si určitě vezme a zbytek si zahrabe na horší časy někde poblíž. Joanis sebrala ze stolu zbytek pečiva a zanesla jej k ohradě, tam je rozdrobila slepicím a ostatní drůbeži. Já jsem pohledem a mírnou úklonou poděkoval Fernesovi a Olean za vynikající jídlo. Oni se oba usmáli a gestem naznačili, že jako to pro ně nebylo nic neobvyklého, postarat se o tak vzácného hosta. Ještě jednou jsem se na oba usmál, vstal jsem od stolu a šel k mému Maxovi. Ten ležel ve stínu ořešáku a odfukoval po tak dobrém obědě. Obědě?, jak je to vlastně, kolik vlastně může být hodin?

Mezitím ke mně přišla zrzka Joanis a říká něco jako by se ptala, Bel desa ma te?, a dívá se mi zase upřeně do očí. Pokrčil jsem jen rameny, jako že nevím, že nerozumím co chce. Teď zkusím něco já, poklepávám si dvěma prsty pravé ruky na levé zápěstí, do místa, kde lidé nosívají náramkové hodinky, přitom se ptám, time?, zeit? Teď zase Joanis nerozumí, co chci. To je fakt divné, tohle gesto přece zná každý. Moment, tam nahoře, ve skále, mám přece schované hodinky a tašku s peněženkou s doklady a mobilní telefon. Musím tam zajít pro ty věci. Pojd' se mnou Joanis, říkám, dívám se jí do očí a podávám ruku. Vzala mou ruku a šli jsme vzhůru po louce vysokou

trávou do místa, kde jsme se dneska asi před hodinkou setkali. Ostatní se za námi dívali, Fernes pokynul rukou, Olean s děvčaty mávali a usmívali se. Vypadalo to, jako bych si Joanis odváděl někam pryč, někam do svého domova, jako nevěstu. V duchu jsem se zasmál té myšlence. Max se zvedl a běžel za námi.

Přišli jsme nahoru k těm skalám, rozhlížím se kolem, tady to není, tady to vypadá úplně jinak. Není tady žádná převislá skála, jen obyčejné skalisko porostlé nízkými dřevinami a sem tam nějaký vysoký dub, včetně toho bez té špičky. Ta byla zabořená stále v písku na místě, kde jsme s Maxem leželi a potom stáli s Joanis. Muselo to být tady, pomyslím si, a jdu prozkoumat ta skaliska, nic, prostě nic. Otočil jsem se, popošel k Joanis, vzal ji za ruku a šli jsme k louce, že půjdeme zpátky do vesnice.

Ona najednou asi poznala, že mne něco trápí, podívala se mi do očí, a já v těch jejích zahlédl najednou takový malý plamínek, a vzápětí také pár malých slziček. Sedla si do trávy na kraji louky a já si sedl vedle ní, Max přiběhl a lehl si k našim nohám. Joanis se opřela o moje rameno a začala tiše plakat. Proč pláčeš má milá?, povídám jí a přitom jí hladím po vlasech. Trochu se uklidnila a přestala nahlas vzlykat. Podívá se na mne těma hlubokýma tmavýma jantarovýma očima, a říká, Me ne sape ha du, přitom dělá pravou rukou kruh naznačující ten prostor tady kolem nás, Me ne sape ha du. Tak nevím, tady mi moje vzdělání asi nepomůže, nevím vůbec co to znamená. Nevím kde jsem, nevím co je za den, měsíc ani rok.

Přestává se mi to líbit, copak jsem se pomátl? Nebo jsem umřel, jak mne zasáhl ten blesk? A co Max?, ten umřel se mnou? Tomu nevěřím, přece dýchám, slyším, vidím, mluvím, chodím. A také cítím, dokonce cítím určitou náklonnost k této dívce tady vedle mne, i k její rodině. To bude celé nějak jinak. Četl jsem jednou, že do člověka uhodil blesk, a on se probral úplně někde jinde, to ano, ale ve stejné době, ve stejný den, ale na jiném místě. Ale kdo ví, jak to bylo, jestli to nebyla jen novinářská kachna v okurkové sezóně. Ale co teď?, co budu dělat? Právě jsem asi měl volat své sestře Jeanne, abych se domluvil, že mne vezmou s sebou domů na zpáteční cestě z Nice, copak je ale nějaké Nice, nějaká sestra Jeanne? Není tady nic z toho, co jsem

dříve znal. Jaké hodinky, jaký čas?, proč bych měl měřit nějaký čas, tihle lidé tady nemají o čase žádný pojem, nepotřebují ho měřit. Prostě si žijí, pracují, pěstují zeleninu a ovoce, chovají zvířata pro užitek, bydlí ve své vesnici, ve svém obydlí, mají se dobře a vypadají šťastně. A mají se rádi. Jestli je tomu tak, jak si asi myslím, nějakým neznámým mechanismem, snad nějakou anomálií nebo časovou smyčkou nad Avignonem, jsem se dostal v čase o sedm tisíc let zpátky, tak to je k zbláznění, a já osel hledám telefon, že zavolám. Komu zavolám?, ti lidé v mém seznamu, sestra, moji kolegové z práce, moji studenti, ti všichni lidé se narodí až za sedm tisíc let...

Hned ráno se mi něco nezdálo. Tady kousek na sever od parku je velké sportovní letiště. Co sem jezdívám, nikdy se nestalo, že by za celý čas nepřeletělo nad námi nějaké sportovní letadlo, kluzák nebo jedno motorák. A také ten ruch z té nedaleké dálnice nebyl vůbec slyšet, jak jsem si všiml už předtím. Není tady stezka po které jsme s Maxem chodívali, stromy, lavičky kolem, směrové cedule, nic. Jsem prostě opravdu uvězněný v době neolitu. Takže žádný kompars k filmu, žádný štáb filmařů, to všechno je opravdové, a já jsem teď tady. Teď mi zbývá opravdu jen vyřezat si z vrby píšťalku, sednout si do trávy na louce a dívat se celý den na ptáky a pasoucí se ovce, kozy a krávy. Dobře mi tak, neměl jsem si to přát. Ale co, ovčáckého psa mám, vrb je kolem spousta, ovce, kozy a krávu máme také, a možná mám i hezkou a milou ženu. Sedí teď vedle mne, opírá se hlavou o mé rameno a spí. Usnula chudinka, možná i ona pochopila, že sem nepatřím, že jsem přišel z velké dálky. Sedm tisíc let, bože, to není možné.

Co s tím?, těm lidem nemohu přece povídat nic o letadlech, autech, městech a velkých domech, nepochopili by to, a také to neudělám. Budu žít ten život s nimi, to je jediná moje šance...

Obejmul jsem Joanis kolem ramen a přitisknul jí lehce k sobě. Zavlnila se něžně, podívala se mi do očí a pak mne políbila na ústa, poprvé na ústa. Srdce mi poskočilo a cítil jsem ohromné vzrušení, jako by mezi námi proudila neviditelná energie oběma směry, od Joanis ke mně a ode mně zase zpátky k ní. Nikdy jsem žádný takový pocit nezažil, je tohle snad ta pravá láska? Mon emi te, říká něžně Joanis,

líbá mne a dívá se mi hluboko do očí. Nevím, co říkáš miláčku, Mone emi te, opakuji tedy po ní. Usmála se, pokývala hlavou a opět mne políbila. Zase mnou projel blesk, co to znamená? Nevím, ale vím, že si budeme rozumět, vid' Joanis, Mon emi te. Zasmáli jsme se spolu, jako že mám pravdu. Vstali jsme a stále se drželi za ruce. Vydali jsme se loukou dolů k vesnici, Max pobíhal kolem nás, honil motýly a štěkal. Od vesnice k nám přibíhaly sestry Joanis, začaly nás oba objímat a vypadaly všechny šťastné.

Také Fernes s Olean vyšli zpoza domu a přidali se k nám. Joanis k nim přišla a něco jim říká, přitom se otáčí ke mně a usmívá se štěstím. Pochopil jsem, že mne právě představuje jako svého muže a tudíž mne berou do své rodiny. Fernes s Olean přistupují ke mně, objímají mne, Olean mne také líbá na obě tváře, přitom říká něco jako Me mie te. Dívám se jí do jejích laskavých očí a říkám po svém, Děkuji Olean, obracím se k Fernesovi a říkám, Děkuji Fernes, a vám všem také, Evoan, Danue, Verone. Mám Joanis rád a vezmu si ji za ženu. Políbil jsem Joanis, vzal ji do náruče a nahlas zakřičel, Mon emi te Joanis. Ta zavýskla radostí a přitiskla se ke mně, všichni ostatní začali hlasitě tleskat do dlaní, poté utvořili kolem nás kruh a začali tancovat. I bez hudby, jen si k tomu zpívali nějakou jednoduchou melodii. Dobrou hodinku jsme takhle tancovali v kole, drželi se za ruce a různě se střídali, abychom se postupně všichni spolu potkali. Poté šel Fernes s Olean do chalupy a za chvíli přichází opět s plnými tácy jídla a pití. Pozvali nás všechny ke stolu, k této slavnostní hostině.

Tak to byla rychlovka, takové zasnuby, vlastně jsem mojí nevěstě ani nic nedal, nevím, jak to teď tady chodí, jestli se dává něco jako prstýnky, asi těžko, vždyť končí teprve mladší doba kamenná, neznají ještě ani měď, bronz, ani železo, natož tak stříbro nebo zlato a brilianty. Tak co dám své krásné Joanis? Něco určitě vymyslím, ale až zítra. Musím být ale hodně opatrný, nesmím dělat nic, co by tito lidé nepochopili, už tak mají asi trochu v hlavách zmatek, z mého oblečení i z mojí řeči. Oni ale nevypadají, že by trvali na nějakých darech, vypadají, že jsou šťastni tak jak jsou, a svoji dceru dávají Fernes a Olean jejímu zachránci, tak to asi berou, beze mne a mého Maxe by tady vlastně Joanis už nebyla. Seděli jsme, jedli a pili hodně dlouho,

až se k večeru začínalo stmívat. Všichni ostatní se spolu vesele bavili, Joanis seděla vedle mne a držela mne za ruku. Asi jí mrzelo, že nerozumím tomu, co si ostatní říkají, ale mně to nevadilo.

Rozdával jsem kolem dokola úsměvy a díky za jídlo a pití. Sestry Joanis se za chvíli zvedly a šly poklidit zvířata do ohrady. Doplnily jim do koryt vodu a z domu přinesly zelené krmení. Zvedli jsme se s Joanis také, a šli k záhonům. Z velkých sudů jsme nabírali dřevěnými vědry vodu a nalévali do hliněných žlábků, které byly vyhloubeny kolem záhonů a políček. Takto se zavlažovaly nasazené plodiny.

Když jsme pozalévali, vraceli jsme se zpátky k chalupě. Fernes s Olean mezitím rozdmýchali oheň v ohništi v chalupě, šli jsme teď všichni dovnitř do chalupy a posadili se ke stolu u ohniště na dřevěné lavice. Venku se mezitím pěkně setmělo a začínalo být také trochu chladno, podle toho stmívání, trávy na louce a plodin v zahrádkách, řekl bych, že je tak půlka měsíce dubna, stejně jako když jsme sem přijeli s Jeanne a Gerardem.

Takže měsíc a den asi budou správně, jen ten rok nějak neseďí, sedm tisíc let, pomyslel jsem si, není to legrace?, zasmál jsem se v duchu, Bože, to je něco nepředstavitelného, taková časová propast. Fernes s Olean mezitím přinesli jídlo a pití dovnitř do chalupy, teď sedíme u velkého dubového stolu na dřevěných lavicích, bavíme se, pojídáme dobroty a popíjíme víno z hliněných keramických pohárků. Najednou se projevila moje profesionální deformace a zřejmě už trochu ovlivněn červeným vínem, padly zábrany a já jsem se zeptal Fernese, kde že vzali tyto hliněné keramické pohárky a džbány s vínem, a také víno, neviděl jsem nikde kolem nějaký vinohrad, kde by vinnou révu pěstovali. Fernes zdá se pochopil na co se ptám, šel do vedlejší místnosti, přinesl keramickou amforu a v ní byl med. Ukazuje na med a říká, me hode san il, přitom si ukazuje na sebe, lu bon te?, jako by se ptal, jestli rozumím. Ano, rozumím, říkám a pokyvuji hlavou, ty chováš včely a vyrábíš med, přitom zakroužím prstem kolem sebe a nad hlavou a bzučím přitom, potom sahám do amfory s medem, namáčím si prst a ten olizuji, směji se přitom jak blázen. A smějí se i všichni dokola, Joanis mne políbí, Aste, aste, mon emi te. Vlastně si vzpomínám,

když jsem šel odpoledne s Joanis nahoru ke skaliskám, spatřil jsem pod akáty na kraji louky nějaké dřevěné boudy, tak to byly asi včelí úly. Fernes přistoupí blíže, směje se a říká také, Aste aste. Asi, že jsem pochopil. Jak by ne, vždyť mám dvě vysoké školy, pomyslím si, ale moment, takže dále, ty máš med, říkám a ukazuji na Fernese a med. Ty vezmeš med a jdeš někam tam, a ukazuji někam za obzor, přitom jdu po stole dvěma prsty, všichni kolem se řehtají, málem padají pod stůl. Ty tam ty dáš med a přineseš pohárky a víno, říkám polopatě jako ve škole prvňáčkům a ukazuji na pohárky a džbán s vínem. Aste, aste, vykřikne Fernes, směje se a objímá mne, má takovou radost, že jeho vystudovaný zeť s doktoráty z filozofie a historie to pochopil. Aste, aste, pokyvují hlavou, všichni dokola se smějí, že jsme vyřešili jednu základní rovnici o bartelovém obchodu. Víno bylo opravdu dobré a také docela silné, za chvíli jsme si rozuměli všichni ve všem, objímali se, líbali, plácali se po zádech a smáli se jako blázni. Zítra mi Olean prý ukáže, co dělá ona, a co dělají Joanis a její sestry. Tak to už se moc těším, říkám po našem.

Oni příkyvují a usmívají se. Asi půjdeme už spát, říkám a ukazuji to gesto se sepnutými dlaněmi pod hlavou nakloněnou na stranu. Očekávám, co oni na to. Aste, aste, povídá Fernes, Olean i všichni ostatní. Chápou, že jsem trochu divný host, objevím se odnikud, mám divné oblečení, nerozumím jejich řeči a trochu vína a je po mně, fakt divný host, a ten jeho pes...

Můj pes, kde vlastně celou tu dobu je, Maxi, volám, kde jsi? Maxi. V momentě se objevil ve dveřích chalupy, doposud asi ležel venku pod ořešákem a hlídal si svoji kořist, těch pár kostí od oběda. Teď přiběhl k nám, lísal se u nohou a olizoval nám oběma s Joanis ruce, voněly nám skopovým masem. Joanis Maxe pohladila, on si stoupl na zadní natáhl se a olízl jí tvář, pak se otočil a to samé udělal mně. Smáli jsme se oba s Joanis a smáli se všichni kolem, Joanis mne vzala za ruku a vedla dovnitř jednoho z pokojů.

Byl to zřejmě její soukromý pokoj, Maxi, zůstaň tady, lehni si, povídám. Pes poslechnul a lehl si na zem přede dveřmi. Vešli jsme dovnitř, bylo zde docela šero, jen tak tak jsem rozeznával obrysy místnosti. Pod oknem zakrytým něčím jako žaluzie

z rákosu stála široká postel. V jednom rohu místnosti stálo něco jako věšák na šaty, taková větev ze stromu zapíchnutá do hliněné podlahy. V druhém rohu místnosti byl malý dřevěný stůl, u něj dřevěná lavice, na stole stál hliněný džbán, zřejmě s pitnou vodou a pár keramických pohárků. Joanis přistoupila k tomu věšáku, začala se svlékat a odkládat svoje oblečení na ty jednotlivé větve. Najednou byla úplně nahá, sedla si na postel a ukázala mi gestem, abych udělal to samé. Přistoupil jsem tedy k tomu šatníku, vyzul si boty, vysvlékl kalhoty a spodky, také triko, najednou jsem byl tak jako Joanis, úplně nahý.

Jsem nahý, jsem jak mne pán bůh stvořil, jsem bez hříchu, zatím, sedám si na postel vedle Joanis, ona mne bere za ruce a dívá se mi upřeně do očí. Cítím obrovské vzrušení, cítím obrovskou energii proudit mezi námi dvěma, objímáme se a leháme si vedle sebe na postel pokrytou kožešinou. Je krásně hebká a měkká, také přikrývka, kterou nás Joanis přikrývá, je lehká a hebká, vypadá jako z králíčích kůží a je příjemně teplá. Ležíme vedle sebe, objímáme se a líbáme, hladíme se po celém těle. Joanis se chce určitě milovat, cítím to, já to chci také, ale něco mi radí, pozor, nemůžeš změnit minulost, co když ji přivedeš do jiného stavu?, změniš tím celou linii jejího následného pokolení, to přece nemůžeš, to nezvládneš ty vědátore, pomyslí si. Nebo snad chceš svému synovi nebo dceři lhát a vyprávět jim historky o budoucím světě, že budou jejich potomci jednou létat v letadlech, jezdit v automobilech, pracovat na počítačích a tak? Ne, to určitě nechci, ale jak jsem předtím řekl, pokud je to tak a jsem tady a teď v této době, nebudu přemýšlet co kdyby a tak, chci žít s těmito lidmi teď a tak se budu s Joanis milovat, i kdyby to mělo být naposled v životě. A stalo se to tak, milovali jsme se krásně, dlouho, a Joanis byla nádherně milá a něžná. Za okny se občas zablýsklo, přicházela asi další jarní bouřka, vzduch byl cítit vodou a čerstvou trávou, pomalu jsme usínali spolu v objetí. Zdálo se mi, že jdu parkem se svým Maxem.

Těmi známými místy kudy jsme chodívali, jdeme stezkou k té skále, kde nás zastihla bouřka, potkáváme dívku, když se spolu míváme, pohlédneme si jeden druhému do tváře. To je přece Joanis, moje milá, Joanis, říkám jí, mon emi te, miluji tě, ona se podívá, upřeně do mých očí, říká, Nicolas, mon emi te, bo mene sape ha

du. Tak to asi chápu, mon emi te je asi miluji tě, a to mene sape ha du, to bude znamenat asi, nepatříš sem, nebo jsi z jiné doby. Jo, to bude ono. Joanis je možná něco jako médium a cítí něco jinak co necítí nikdo ostatní z těch lidí kolem...

Gosde tarne emi, říká Joanis a líbá mne na ústa. Dobré ráno miláčku, procitám, líbám svoji Joanis, tak to byl naštěstí jen sen. Je krásné ráno, za oknem je již světlo, z venku je slyšet hlasy sester Joanis, nosí vodu z jezera a vlévají do koryt zvířatům. Vstáváme, oblékáme se a jdeme ven, nosit vodu a zalévat záhony se zeleninou a obilím. Je krásně, slunce hřeje, z nedalekých hor stoupá k oblakům pára, také nad jezerem se táhne ještě lehký opar. Z chalupy vychází Olean a jde přímo k nám. Usmívá se, natahuje ruce a objímá nás oba s Joanis. Pak nás vezme za ruce a vede nás k zadnímu traktu dlouhé chalupy, tam je velká rozlehlá pergola, plná vrbových proutí. V rohu pergoly jsou na sebe naskládány krásné proutěné košíky a nádoby, Olean bere do ruky jeden z těch košíků a říká, On hane si tu Joanis, to asi, že tohle vyrábí moje Joanis.

Beru Olean z ruky ten košík, pohladím jej a říkám, krásná práce Joanis, říkám a dívám se do očí mojí krásné ženy Joanis. Ano, už to tak беру, je to moje žena, moje krásná Joanis. Vycházíme ven směrem k záhonům a ohradám se zvířaty. Tam na nás čeká Fernes, zdravíme se spolu, podáváme si ruce a obejmeme se, So gute na Joanis?, jako by se ptal jestli je všechno v pořádku se mnou a Joanis. Aste, aste, Joanis, mo emi Joanis, mo emi du, improvizoval jsem, jako bych chtěl říci, že mám rád Joanis i tyhle všechny lidi tady.

Coma he, říká Fernes a vede mne stezkou k jezeru. Tam vidím pod malým dřevěným přístřeškem, visí tam rybářská síť, podběrák, luk se šípy, a také dlouhý oštěp s ostrým pazourkem. Tak takhle ty lovíš?, pomyslím si, já bych ti ukázal, prut, naviják, háček, návnady, nástrahy. Už jsem měl v úmyslu, nakreslit kouskem klacku do písku ten symbol ryby, ale naštěstí jsem si na poslední chvíli uvědomil, že tito lidé sice umí kreslit symboly zvířat na skalní stěny, ale možná, že nedovedou pochopit symboliku obyčejných věcí. Dobrá, co tedy chceš, Fernesi? Nicolas, říká najednou Fernes, te sahe mi nu fene. Nevím, co po mně chce, ale pokývám hlavou jako že

rozumím, vezmu do ruky podběrák. Do druhé ruky беру oštěp a jdeme k jezeru. Pokládám na zem podběrák a s oštěpem vstupuji do jezera a pátrám po rybách. Po chvíli vidím hejno krásných karasů, čekám až připlují blíže, napřahuji se a rychlým vrhem zasahuji velkého jedince a vytahuji z vody ven. Fernes přistoupil, objal mne a plácal po zádech, asi jsem si právě vysloužil funkci porybného. Te mene sami li, Nicolas, Te zir e nam, říká dále a objímá mne, přitom ukazuje na jezero, to vypadá, že to jezero je od teďka moje. Dobrá, dobrá, říkám Fernesovi a dávám mu toho velkého karase.

Právě k nám přichází krásná matka Olean, objímá mne a líbá na tváře. Coma he, říká a bere mne za ruku, jdeme loukou nahoru, krajem kolem vzrostlých akátů a včelích úlů. Tady mi ukazuje různé rostliny a jednu po druhé trhá a vkládá do náruče. Ano, rozumím, sbírá a suší byliny a rostliny, šalvěj, jitrocel, máta, kostival, plicník, také divoký křen, listy maliny, ostružiny a jahody, tak to je krásné, to je dobré Olean, říkám a objímám svou krásnou tchyni. Ja te me noa Nicolas, říká Olean a dívá se mi upřeně do očí. Nevím, co říkáš Olean, ale jsem rád, že jsem tady s vámi. Miluji tvou dceru Joanis, říkám, Mon emi Joanis, Olean zřejmě pochopila, objala mne a políbila na ústa, mon emi te Nicolas, asi mne má také ráda, pomyslím si, to vypadá, že tito lidé jsou všichni svobodní ve všem, neberou to tak, že ten patří tomu a ten zase tomu druhému, klidně by měla Olean se mnou sex, a všechny sestry Joanis také. Tak to se mám na co těšit, pomyslím si, co Fernes, bude také tak liberální?

Vymanil jsem se z obětí Olean, omluvil se a šel dolů, do pergoly za mojí Joanis. Právě zaplétala krásný koš z vrbového proutí, dokončovala hrdlo s dvojitým pletením. Šel jsem k ní a políbil jí na její krásná ústa. To nu me emi, říká, a já chápu, že mám chvíli počkat, až dokončí svoji práci. Za chvíli je Joanis hotová, jde ke mně a objímá mne, líbá na ústa a já cítím zase tu energii proudící mezi námi, tu nepopsatelnou tajemnou sílu. Vzala mne za ruku, vyšli jsme ven na dvorek, tam byly všechny sestry Joanis, staraly se o zvířata v ohradách. Pochopil jsem najednou tu jejich dělbu práce, Fernes se věnoval včelám a obchodu, také sem tam zabil nějaké to zvíře k jídlu, rybolov teď přenechal mně, Olean sbírala byliny, sušila je a starala se o čaje a léčivé látky na zimu, a hlavně se starala o jídlo, vařila a pekla maso a chléb a obilné placky.

Joanis pletla koše a nádoby z vrbového proutí, ty Fernes obchodoval spolu se svým medem a vyměňoval za keramické nádoby, víno, látku, kožešiny a různé nástroje pro domácnost. Evoan, Danue a Verone, ty měly na starost domestikovaná zvířata, ovce, kozy, krávu, osla a drůbež, slepice, husy a kachny. Krmily je, vyháněly na pastvu, dojily mléko od krávy a koz, sbíraly vejce od slepic, hus a kachen. Joanis se navíc ještě starala o záhony obilí a zeleniny. Na jaře sázela semena, zalévala, okopávala a přetrhávala mrkev, petržel, celer, hrách a ostatní zeleninu, také cibuli, česnek, čočku, a fazoli. V létě spolu s Olean sbírá jahody, maliny, ostružiny, borůvky a ostatní lesní plody, také houby, které suší na slunci a ukládají do plátěných pytlíků, jako zásoby na zimu.

Joanis mne vzala za ruku a šli jsme spolu na procházku. Vedla mne kolem jezera, až tam, kde se z hladiny zvedá vysoká bílá skála. Tam jsme si spolu sedli na kmen spadeného stromu, ona mne objala, políbila a říká něžně, mon emi te Nicolas, mon emi te. Mon emi te Joanis, mon emi te, odpovídám a líbám ji také něžně. Zase mezi námi proudí ta energie, cítím to v každé buňce svého těla, tak tohle nechci, aby někdy skončilo, to je tak krásné, Joanis, zdá se, to cítí také tak.

Sedíme tak spolu dobrou hodinku, ale to je jen můj odhad, vím, že čas jako takový a jeho měření už pro nás neexistuje. Joanis jako by na chvíli usnula, opřela se o kořen stromu a udělala si pohodlí. Využívám té chvíle a brodím se vodou na kraji jezera, zdálo se mi totiž, že jsem na dně blízko břehu zahlédl něco lesklého, něco jako lasturu nebo mušli. Jdu tím směrem a potápím se pod hladinu. Voda ještě není moc teplá, ale hřeje mne ten pocit, že dám něco své milé. Ano, je to lastura nějaké škeble, krásná duhová perleť, to bude zásnubní i svatební dárek pro moji nevěstu Joanis. A tady, to jsou také malé lasturky nějakých mlžů, to by byly náušnice, pomyslím si. Beru to všechno a schovávám do kapsy svých kalhot, jen tu velkou lasturu, tu dám své Joanis teď, hned jak se probudí. Ale teď ji nechám spát, jen ať odpočívá, láska moje. Mezitím nás vyčmuchal Max, běhá kolem a zajímá se, co asi dělám. Ticho Maxi, říkám a přikládám si prst před ústa. Jako by tomu rozuměl, lehá si na zem a jen se dívá, co bude dál. Rozhlížím se kolem, je tady spousta keřů a stromů, a také mladé vrby, teď jsou právě plné mízy.

Jako stvořené pro výrobu píšťalek. Odepínám z pravého zápěstí svůj survival cord, vytahuji z pochvy ten ostrý nůž a jdu si uřezat prut k nedaleké vrbě. Uřezal jsem krásný rovný a dlouhý prut. Sedl jsem si potichu vedle spící Joanis na kmen stromu a začal vyřezávat svoji první neolitickou píšťalu, hrálo mne vědomí, že je to možná opravdu první píšťala v době kamenné. Za chvíli jsem byl hotov, připnul jsem si náramek zpátky na zápěstí, seděl jsem a čekal, až se moje krásná žena probudí a já jí dám tu mušli jako dárek a zahraji jí nějakou písničku. Ještě mám v kapse ty malé mušličky, když udělám z trávy kroužek a provleču dírkou v mušli, mohly by to být hezké náušnice, ale chtělo by to trochu vylepšit, asi propíchnout jí uši. Joanis, jako by cítila co se na ni chystá, náhle se probudila, usmála se na mne a skočila mi do náručí. Max se také asi probudil, vyskočil a běhá kolem jako smyslů zbavený. Te u mě se, říká Joanis a sahá na moje mokré oblečení. Aste, Joanis, já byl tam ve vodě, říkám a ukazuji do jezera. Teď vytahuji tu duhovou lasturu a dávám ji Joanis, také ty dvě drobné mušle беру, přikládám je k jejím uším. Joanis září štěstím a začíná dojetím plakat. Ne, to ne, miláčku, neplač, říkám a hladím jí po vlasech.

Mon emi te Joanis, mon emi te, říkám, беру za zády dosud schovanou píšťalu a začínám hrát, Yesterday od Beatles, co jiného, nic jiného mne nenapadá, prostě Yesterday, all my troubles seemed so far away...

To jste určitě nikdy neviděli, no ani já ne, Joanis vyskočila, zavýskla radostí, tak nahlas, až se i Max polekal a díval se, cože se to děje, potom ke mně skočila, políbila mne a vzala pevně za ruku. Táhla mne směrem do jezera, nechal jsem se vést, za chvíli už jsme oba, vlastně všichni tři i s Maxem, plavali ve studené křišťálově čisté vodě v jezeře. Dováděli jsme jako malé děti, výskali, stříkali kolem vodou a honili se i s Maxem dokola. Za chvíli byli na břehu jezera všichni, Fernes s Olean, a sestry Evoan, Danue a Verone, všichni byli také mezi námi ve vodě a přidali se k nám a k našim radovánkám. Údolím tohoto neolitického jezera se rozléhal náš smích a křik, do toho ještě štěkal Max. To jsme ale rodinka...

Joanis náhle vyběhla na břeh, bere z kmene stromu ty svoje dárky a ukazuje je všem kolem. Volá mne, Nicolas, kam e te, a ukazuje na tu vrbovou píšťalu. Pochopil

jsem, že mám jít něco zahrát. Vyběhl jsem z vody, беру do ruky tu píšťalu a koncert začíná. Teď zahrají něco jiného, což takhle Moody Blues a Nights in White Satin, začínám hrát a dívám se, co na to ostatní. Joanis začíná opět plakat štěstím, také Fernes s Olean i všechny sestry teď vystupují z jezera ven, voda jim kape z oděvů, oni jdou k Joanis, všichni se objímají a pláčou dojetím. Dohrávám písničku, ukláním se jako žáček někde na školní besídce, no oni tleskají a volají něco jako ons at, ons at, to bude asi znamenat ještě, ještě. Nasazuji tedy na další písničku, tak tedy Sound of Silence, pak další, Scarborough Fair, Simon a Garfunkel se jim zřejmě moc líbí, přidávám tedy El Condor Pasa, a ještě jednu co se mi moc líbí, trochu náročnější ale krásná melodie irská lidová, She Moves Through the Fair. Postupně si všichni sedají na kmen spadlého stromu, navzájem se drží za ruce a pozorně naslouchají. Max teprve teď vylézá z vody, otřásá se a jde si lehnout ke kmeni stromu. Joanis mne obejmě, políbí dlouze na ústa, oči má vlhké od pláče. Rozhlížím se, také všichni přítomní si utírají slzy dojetí a štěstí. Tak jestli jsem jen na chvíli přinesl těmto lidem z neolitu trochu štěstí a dojal je k pláči, jsem za to nesmírně rád, a rád vidím a cítím, že už tito lidé mají cítění a nejsou to jen takoví primitivové, jak se domnívají různí vědátoři a historikové, kteří se mimo jiné teprve narodí, ano tak za sedm tisíc let...

Opět se ukláním a hraji všem ještě jednou Yesterday od Beatles, Joanis zase pláče, a všechny ostatní ženy také. Jen Fernes se drží a dělá jako že on je přece chlap a jen tak ho něco nedojme, ale když nasazuji k refrénu, Why she, had to go I don't know, she wouldn't say..., odvrací svou tvář a dívá se směrem k obzoru, tam nad ty bílé skály, a rukávem si otírá slzy dojetí. Já dohrávám, Joanis se spolu s Olean a sestrami Evoan, Danue a Verone drží za ruce a něco si povídají. Fernes přichází ke mně, v očích má také vlhko a hlavně pořádný zmatek v hlavě, pomyslím si. Objímá mne, potom si prohlíží tu moji píšťalu, a zajímá se, jak že jsem ji vlastně vyrobil. Dívá se na ty ostré a přesné řezy ve vrbové kůře, a ty přesné otvory vyřezané jako nějakým vrtákem do dřeva. Podívá se na mne, a já už tuším, co bude. Nedá se nic dělat, nechtěl jsem nikdy nic takového udělat, ale musím, musím mu to ukázat, jinak to nikdy nepochopí a bude se tím zbytečně trápit. Odkládám píšťalu na kmen stromu, a z pravého zápěstí si sundávám ten svůj survival cord.

Podávám jej Fernesovi, on se dívá nechápavě na tu přezku, na jedné straně pochva, na druhé straně ostrý nůž, podívá se na mne, zpátky na ten náramek, a zase na mne. Usmívá se, ale vidím, že má v hlavě zmatek, chápu to. To je jako kdyby mně tak před třiceti pěti lety ukázali smartphone. Vo edes te miu?, vo edes te nei?, říká, asi se ptá, co ty jsi vlastně zač?, odkud ty jsi vlastně přišel? Jak ti to mám říci Fernes, pomyslím si, tak zalžu a ukazuji tam na tu stranu, kde si myslím, že je asi sever, zase naznačuji prsty po kmeni stromu, že jsem přišel se svým psem Maxem tam někde odtud, kde je, vlastně bude jednou město Avignon. Možná to Fernesovi stačí, ale pochybuji, stejně si bude myslet něco jiného. Teď se ale zabývá průzkumem toho náramku, sahá na ostrý břit toho nože, ale pozor Fernes, pozor! Pozdě, jen se dotknul toho ostří a chtěl zřejmě zkusit jak je nabroušené, řízl se do palce a už mu teče červená. To nic, říkám, jdu kousek stranou a mezi trávou vytrhnu pár lístků jitrocele a dlouhý stonek trávy, vrátím se k Fernesovi a obalím těmi lístky jeho palec, ten pak převážu stonkem trávy a udělám uzel. Joanis a všechny ostatní ženy se jen dívají a nechápavě kroutí hlavou, no co?, mám samaritánský kurz, pomyslím si a usmívám se na ně, Fernes říká zřejmě něco jako děkuji a podává mi zpátky ten náramek. Já jsem jej vzal a připnul jsem mu ho na zápěstí jeho pravé, té zdravé ruky. Ještě jsem mu párkrát ukázal, jakým způsobem se zámek odemkne a vytáhne se z pochvy ten nůž, a opět zpátky schová a zámek se uzamkne. Fernes byl očividně překvapený, a děkoval, pořád dokola říkal, Hane dons te, Nicolas, hane dons te Nicolas.

Dobrá, dobrá, říkám Fernesovi a ukazuji gesto, že je to jako dárek ode mne pro něho, přitom ještě prstem vykroužím na své hrudi tvar srdce. To samé gesto nyní ukazuji všem přítomným a dívám se všem do očí, Joanis mne objímá a zase má pláč na krajíčku. Co je to dneska za den?, copak budeme jen plakat? Olean ke mně přistupuje, objímá mne teď spolu s Joanis a také mne líbá. Coma he, Nicolas e Joanis, Coma he odas, volá také na všechny. Zřejmě nás svolává, půjdeme domů k naší chalupě. Domů, to je tak zvláštní slovo teď pro mne, ale vlastně proč ne, vždyť žádný jiný domov nemám. Všechna místa, všechny vesnice a města, všechno na celém světě se teprve bude stavět, ani egyptské pyramidy ještě nestojí, tak za dva tisíce pět

set let se budou stavět, to je opravdu k zbláznění, teď je prostě tady a teď. Jdeme stezkou vyšlapanou v trávě směrem k naší vesnici, k naší chalupě. Vedeme se s Joanis spolu za ruce, Olean jde vedle Fernese, on se ale věnuje svému novému dárku, pořád dokola si prohlíží ten náramek, rozepíná a znovu jej zapíná, a usmívá se přitom, stejně si myslím, že jej někde jednou ztratí. A příští archeologové se pak budou divit, kde se to tady v neolitu vzalo, carbonová ocel a padáková šňůra, a budou to svádět na mimozemšťany a vymýšlet si kdovíjaké konspirační teorie...

Přišli jsme k chalupě a posadili se na dubové lavice u masívního dřevěného stolu. Jen Fernes s Olean vstoupili dovnitř do chalupy. Joanis ukazovala sestřím tu duhovou lasturu a dvě malé šnečí ulity, každé ze sester je zkouší, přikládá jim je k uším. Takhle kdybyste měly zrcadlo krásy, to by se vám to zdobilo a krásnilo, můžete se na sebe dívat jen na hladině vody, tam v těch sudech u ohrady, pomyslím si. Joanis přiběhla ke mně, seděl jsem a hladil svého Maxe, ona sepnula ruce, jako by prosila, pak ukazuje na ty malé ulity a na své sestry, podívám se na ně, jedna vedle druhé spíná ruce a pohledem žadoní. Pochopil jsem to, naznačuji Joanis, že tedy půjdu k jezeru a vylovím ty ulity.

Pro Evoan, Danue i Verone, a také pro Olean. Všechny sestry Joanis teď souhlasně zatleskaly a úklonami mi děkovaly. Vzal jsem svého Maxe a šel zpátky k jezeru, tam jsem v tom rybářském přístřešku vzal oštěp a přistoupil k vodě. Moment, nemusím být pořád mokrý, pomyslel jsem si a vyzul si boty, vysvlékl kalhoty a triko, byl jsem teď jen v trenýrkách. Podívám se směrem k vesnici, všechny ženy se dívaly na mne a pozorovaly, co dělám, i Olean se dívala, když právě přišla z chalupy. Fernes vyšel také ven, nesl nějaké nádoby a šel tam nahoru po louce, asi šel ke svým včelím úlům. Vstoupil jsem do jezera a brodil se křišťálovou chladnou vodou, občas jsem zahlédl nějakou tu ulitku, potopil se, sebral jsem ji a dal do kapsy u trenýrek. Za chvíli jsem jich měl asi tucet, teď jsem zapátral ve větší hloubce po nějakých rybách. Vpravo ode mne plulo hejno docela velkých karasů, napřáhl jsem oštěp a trefil jednoho z nich. Vytáhl jsem ho, sundal z oštěpu a hodil na břeh, k tomu spadlému stromu, kde jsme před chvílí všichni seděli. Pátral jsem dále, chodil kolem břehu sem a tam a lovil ty karasy, vytahoval a házel na břeh. Max, ten jen ryby očichal a díval se,

jak sebou hází v posledních křečích s propíchnutým bokem. Za chvíli jsem měl asi patnáct ryb, šel jsem, z lískového keře ulomil větvičku s vidličkou, z ní pak odstranil listí.

Všechny ty ryby jsem postupně pověsil skrz tlamku a skřele na tu větvičku. Pak jsem se oblékl a obul, pojď Maxi, jdeme, křikl jsem na psa. Ten se přidal, já jsem dal cestou oštěp do přístřešku a šli jsme pomalu domů, do vesnice. Děvčata mezitím poklidila, napojila a nakrmila zvířata, Joanis měla zalité zahrádky a zavlažené pole. Teď sedí spolu se sestrami na dřevěných lavicích a zkouší si jedna po druhé zapískat něco na tu vrbovou píšťalu. Budu jim muset udělat také každé jednu, pomyslím si, pokud se to naučí, a bude je to bavit, bude to pěkné kvarteto. Joanis už pár pěkných tónů dala, zřejmě se dívala pozorně, jak tam skládám ty prsty.

Fernes právě přišel dolů od úlů a mával nám všem na pozdrav. Zamával jsem mu také a na dálku zdviženou rukou s větví ukazoval můj úlovek. Zavolal jen Ola, Ola Nicolas. Olean vyšla z chalupy, jde ke mně, poplácává mne po rameni a bere si ryby, že je půjde vykuchat, očistit a upéct, aby byly ještě k obědu v poledne. To bude podle slunce tak asi za dvě hodiny, zase ten výraz, hodiny, nech už přece plynout čas tak, jak plyne Nicolasi, říkám sám sobě v duchu. Ale co kdybych přece jen tady těm lidem ukázal alespoň jak se měří čas podle slunce, nic na tom není, zapíchnu oštěp nebo nějaký jiný prut nebo klacek do písku, a až bude slunce v poledne na jihu, udělám tlustou čáru jak padá stín, nebo to vyskládám drobnými kamínky, takové jednoduché sluneční hodiny.

Vzápětí jsem tuto myšlenku zavrhnul, oni přece nepotřebují žádné hodiny, nepotřebují měřit čas, oni jsou svobodní tak jak jsou, nic je neomezuje, ani čas ne. Jsou jako ten pes tady, můj Max, ten také nepotřebuje vědět, kolik je hodin, prostě až má hlad, nají se, večer jde spát až je tma, a ráno vstane, nic víc na tom není. Teď se Max spokojeně uvelebil u kmene ořešáku a předstírá spánek, ale jen já vím, že po očku pozoruje všechno kolem, a hlavně, hlídá si ty svoje zahrabané kosti. To nemusíš Maxi, sehnu se a pohladím jej, tady ti ty kosti nikdo nevezme, nebo snad jsi tu viděl nějakého jiného psa? Přichází ke mně Fernes, podává mi ruku a dívá se mi přímo do

očí. Nicolas, povídá, me sure da farem, a ukazuje teď on dvěma prsty, jak jde tam za obzor, zřejmě za obchodem, podle toho, že má připravené dvě nádoby s medem. Pokyvují a říkám Aste Fernes, aste, jako že rozumím.

Ale ten náramek si nech doma, ukáži na jeho pravé zápěstí. On pochopil a náramek si sundává, podává mi jej, já si ho připínám zpět na své pravé zápěstí. Asi už si Fernes sám uvědomil, že by nebylo dobré ukazovat takovou věc někomu cizímu, Ola Nicolas, nuze te, povídá a ukazuje svůj levý palec, co si předtím pořezal tím nožem z náramku. Sundává si jitrocelový zábal a já se sám nestačím divit. Dívám se na ten jeho palec, ale nikde nevidím ani stopu po nějakém řezu, rána se prostě zahojila za pár chvil. Tak to je tedy síla, ten jarní neolitický jitrocel, pomyslí si. Fernes teď obchází všechny své ženy a každé ukazuje ten zahojený palec. Všichni se zase dívají směrem ke mně, usmívají se a uklánějí. Ukloním se tedy také a oplácím všem jejich úsměvy. Fernes si bere ty dvě nádoby s medem a dává je do postranních vaků na postroji malého osla. Vezme provaz ohlávky a jdou spolu stezkou kolem jezera směrem na východ, za chvíli už mizí mezi skalami.

Joanis teď přichází se svými sestrami ke mně. Já sahám do kapsy kalhot, kam jsem předtím, když jsem se u jezera oblékal, přemístil ty malé šnečí ulitky. Vytahuji postupně všechny ty kousky a sestry Joanis si každá vybírá dvě pro sebe. Ještě nechám dvě pro Olean, ty co zbydou, udělám z nich náramek na zápěstí pro moji Joanis. Teď ale ukáži děvčatům, co je čeká, pokud chtějí nosit takové náušnice. Beru svůj náramek ze zápěstí a odepínám jej. Ukáži špičku ostrého nože, tu přikládám k boltci svého levého ucha, a pohybem k uchu a od ucha naznačuji propíchnutí boltce. Joanis a její sestry nehnuly ani brvou, jak se říká, zřejmě jsou s tímto smířené, jak se říká u nás, parádo trp. Ale nebude to nožem, tam stačí malá dírka, tu udělám pomocí rybí kosti. Vstal jsem, pohybem jsem děvčatům ukázal ať tady sedí dále, a šel jsem do chalupy za Olean. Ona už měla vykuchané a očištěné ryby, vzal jsem jednoho toho velkého karase a nožem z náramku jsem vyřízl z ryby jednu velkou kost, bylo to žebro. Pak jsem pokynul Olean aby šla se mnou, vzal jsem ji za ruku a vedl ven, trochu se třásla, nevím co si myslela že jí budu dělat s tou kostí, ale když viděla své dcery, připravené na ten zákrok, přestala se třást a sedla si vedle nich, do řady. Natrhal jsem

ještě v trávě tucet lístků jitrocele a nožem ukrojil jejich stonky. Ty jsem měl připravené, že do každé propíchnuté dírky strčím stonek jitrocele, aby se rána brzy zahojila, nekrvácela a nehnisala.

Tak jdeme na to, pojd' Joanis, mo ami. Joanis se natáhla a políbila mne na ústa. Zase jsem ucítil ten pocit, jako by mnou v ten moment projel neviditelný blesk, obrovský svazek energie. Nechci, aby tě to moc bolelo miláčku, říkám něžně a přistupuji k ní s jehlou z rybí kosti, kterou jsem ještě předtím dokonale zaostřil. Beru Joanis za levý ušní boltec a propíchnu jej rázem tou jehlou, Joanis ani nemrkla. Vytáhnu jehlu a do dírky strčím krátký stonek z jitrocele. To samé opakuji u pravého ucha. Zase nic, rána ani moc nekrváčí, v ušním boltci není moc cév, které by krvácely, navíc ten stonek z jitrocele to důkladně těsní. Líbám svoji krásnou zrzku Joanis a říkám, hotovo miláčku. Va es da milacku?, ptá se Joanis. To jako, že jsi moje láska, říkám a ukazuji si prstem na hrudi tvar srdce. Aste, aste Nicolas, mon emi te, říká Joanis a dává mi další ze svých nezapomenutelných polibků.

Usměji se na ostatní a ukláním se, že museli tak dlouho čekat. Tak Evoan, Coma te, říkám a provádím stejnou operaci jako u Joanis, postupně také u ostatních, Danue, Verone a Olean. Zajímavé je, že každá z těch sester Joanis, a dokonce i matka Olean, všechny mi vždycky poděkovaly polibkem.

Ale ne obyčejnou pusou na tvář, jak líbáme sestru nebo přítele, pokaždé to byl polibek plný vášně a dokonce bych řekl erotiky, copak jsou tu všichni tak nadržení?, no tady to bude ještě zajímavé, pomyslel jsem si. Proč vlastně nemají ještě Evoan, Danue a Verone svoje muže?, jsou starší než Joanis. Asi se to tady tak nebere, starší, mladší, prostě to přijde a je to. Tak si prohlížím ty moje pacientky, a ptám se jestli je všechno v pořádku, přitom si ukazují na ušní boltce, a pokyvují hlavou. Zřejmě to pochopili a přikyvuji hlavami, že je všechno v pořádku, ale tyhle jejich zamilované pohledy, ty se mi pranic nelíbí, asi se dneska budu bát usnout, přemýšlím jen tak z legrace.

Teď se zvedá Olean, něco říká svým dcerám, všechny se smějí, a jdou spolu do chalupy, kde se ze štítu začíná valit hustý kouř. Asi jdou péct ty ryby, a opravdu, za

chvilku už se line kolem krásná vůně rybiho masa. I Max to asi ucítil, zvedl hlavu, čichá a nasává tu vůni, ale nevstává, leží dál lenoch, to se máš Maxi vid?, když víš, že jsi tady na kosti sám, pomyslí si potichu. Za nějakou chvíli vychází s chalupy Joanis a její sestry, Olean zřejmě ještě chystá další jídlo k obědu. Joanis jde ke mně, usmívá se a sedá si vedle mne a objímá mne, natahuje se a dává mi polibek na ústa, zase to se mnou zamává a cítím lehkou závrať. Nicolas, mon emi te, az to note esol te vi Evoan, říká s lehce tajemným tónem, podívám se na sestry a právě Evoan se mi upřeně dívá do očí, a takovým tím svůdným pohledem, až mi přeběhl po zádech mráz. K tomu se ještě přidaly i Danue a Verone, a dívají se stejně nenasytně jako Evoan, rychle jsem uhnul pohledem. Co to říkáš Joanis, já že budu dneska spát s Evoan, ale proč? Aste Nicolas, aste, říká Joanis. A zítra to bude Danue a potom Verone? A nakonec Olean?, nebo to nebude konec? Ne, s Fernesem spát nebudu, říkám kategoricky a odmítavě, přitom se směji, aby Joanis věděla, že to nemyslím vážně. Ale ona to vážně myslí, až na toho Fernese. Ni Fernes, ni Fernes, říká a kroutí hlavou ze strany na stranu, mone, Evoan, Danue, Verone e Olean, říká a dívá se mi bezelstně do očí. Tak se mi zdá, že tam v chalupě nepomáhali Olean s jídlem, ale nějak losovali, kdo bude dneska spát s Nicolasem.

Tak to nechápu, každá žena z mojí generace a doby by žárčila, kdyby sestry a dokonce i matka chtěly spát s jejím milým, Joanis ne. Zdálo se mi chvilku, že je dokonce smutná, že se tvářím tak odmítavě k této věci. Ale kdo ví?, třeba mají takové zvyky tady, jestli se jako osvědčím a schválí mne potom nějaká rodinná rada, nebo co, něco jako právo první noci, ale nějak jinak, v jiném pořadí. Tak to se mi tedy nelíbí, pomyslí si, ale asi s tím nic nenadělam, budu to muset podstoupit, pokud to nebude nějakým pravidlem, jako třeba neděle s Joanis, pondělí s Evoan, a tak dále. Z těch úvah mne vytrhl náhle hlas otce Fernese, přicházel se svým oslíkem a z dálky už nám všem mával a volal něco jako Ola ó na, ola ó na.

Zamávali jsme mu také všichni, z chalupy vyběhla Olean a vítá svého muže, on ji políbí a podává jí dvě velké nádoby, zřejmě víno. Poté ještě nějaké věci v plátěném pytli. Bere svého oslíka a vede jej dozadu do stáje, na druhý konec chalupy. Tak to asi nechodí Fernes moc daleko, tam za ty hory, byl pryč sotva dvě hodinky, příště bych

mohl jít s ním a podívat se, jak to tam vypadá. Olean zavolala na děvčata, zřejmě aby jí šly pomoci s jídlm. Děvčata odběhla a za chvíli už nosí na stůl všechny ty dobroty, pečené ryby, králíci, také kuřecí a skopové maso, čerstvý chléb a obilné placky. K tomu ke všemu ještě pár misek plných luštěnin, a také kvašené okurky. Joanis přináší velký džbán s vínem, v druhé ruce má ták a na něm sedm keramických pohárků.

Pokládá vše doprostřed stolu a sedá si vedle mne. Objímá mne a dává mi polibek na ústa, zase ten záblesk v mé hlavě, co to znamená?, co je to za energii, co mezi námi proudí? A bude to stejné mezi Evoan, Danue nebo Verone? A co Olean, ta dáma tak stejného věku jako já? No, uvidíme, snad to nějak přežiji. Přichází Fernes s Olean, sedají si ke stolu, nalévají víno do pohárků, poté zvednou ten svůj a říkají něco jako, Mo prose nah.

Bereme také svoje pohárky, zvedáme je a říkáme, Mo prose nah. Poté se napijeme čerstvého červeného vína, sedáme si a pouštíme se do jídla. Já jsem si vzal kus ryby a obilnou placku, Joanis také. Vzal jsem ještě kus kuřecího a hodil jej Maxovi ke kmeni stromu, kde celou dobu ležel. Pustil se do toho, jen kosti praskaly. Rozhlížím se kolem stolu, všichni spokojeně jedí a popíjejí vínečko, Fernes si prohlíží zblízka Olean, a zajímá se, cože to má zapíchnuté v uších. Podívá se i na ostatní, a ti to mají také, kroutí hlavou, pak se podívá na mne, usměje se a ukazuje na mne prstem, jako by chtěl pohrozit, tak to ty?, pozor, nebudeš píchat do mojí ženy, ani do žádné jiné, máš svoji Joanis. V duchu se zasměji té myšlence, ale Fernes se usmívá a znovu mi připíjí svým pohárkem vína, Mo prose nah Nicolas, mo prose nah. Mo prose nah Nicolas, volají teď všichni dokola a zvedají své pohárky k nebesům. Joanis mne navíc obejmě a políbí znovu tak, až se mi zatočí hlava. To je tím vínem, nebo zase ta energie? Vína jsem tolik nevypil, to musí být nějaké jiné kouzlo, pomyslím si.

Teď jsem se zahleděl do dále, tam někde na jih, dosud krásně azurová obloha se tam začíná mračit, vypadá to na pořádnou bouřku, a blíží se to sem k nám. Fernes si toho všiml také, podívá se na mne a usměje se, jako by chtěl říci, to nic, to zvládneme. Usměji se také a pokračuji v jídlu. Snědl jsem tu rybu, velkou a chutnou obilnou placku a zapil dobrým červeným vínem. Pohladil jsem a políbil Joanis, zvedl

jsem se a šel za Fernesem, neboť jsem si všiml, že se stále zajímá, co to tam ty ženy mají v těch ušních lalůčcích. Ukázal jsem mu to na vedle sedící Olean. Z kapsy jsem vytáhl pár těch ulitek, co mám navíc, sehnul jsem se a ze země vytrhl dlouhý stonek trávy, rozpůlil jej na dva kusy, ten každý provlékl otvorem v ulitě a udělal jako takový kroužek. Vzal jsem oba a naznačil u uší Olean, jak se pověsí za ty propíchnuté boltce jako náušnice. Aste, aste Nicolas, říká Fernes, směje se jako blázen a poplácává mne po zádech. Také všichni dokola se smějí a tleskají do dlaní.

Šel jsem zpátky a sedl si na lavici vedle Joanis, ta mne zase objala a přitulila se ke mně. Pohladil jsem ji po těch krásných zrzavých kadeřích. Levou rukou jsem vzal pohárek s vínem a napil se. Jak jsem se rozhlédl kolem dokola stolu, pohledy všech přítomných směřovaly teď k nám, ke mně a k Joanis. Copak jste nikdy neviděli, když se dva mají rádi?, co vaši rodiče, nikdy se takhle nemazlili spolu? Fernes, ten na mne mrkl a usmál se, přitom pokyvoval hlavou, Olean a sestry Joanis, ty mne úplně přivádí do rozpaků, hledí mi upřeně do očí, zapomněly úplně i jíst, ale pít asi ne, už by jim to měl Fernes raději odnést, to víno, nebo se na mne ještě vrhnou tady a teď, za bílého dne. Od jihu se najednou zablesklo a vzápětí také zahřmělo. Fernes na mne kývl, abych šel za ním. Pohladil jsem Joanis a políbil ji, jako bych se omlouval, že musím odejít. Usmála se na mne, vstala také a začala spolu se sestrami a Olean sklízet ze stolu a odnášet všechno dovnitř do chalupy. Fernes mne bere za ramena a jdeme nahoru loukou, tam k těm kvetoucím akátům, zřejmě potřebuje něco pomoci s těmi včelími úly.

Max se zvedl a běží po louce s námi, skáče a dovádí, běhá dokola kolem nás. Sem tam zašteká, a tím vyplaší hejna ptáků, ti vylétají z křoví a hlasitým křikem varují všechny ostatní, jako sojka, když zahlédne v lese vetřelce. Přicházíme k těm Fernesovým úlům, už z dálky vidím, má jejich stříšky odklopené, a potřebuje je před bouřkou zakrýt. Jdeme, zvedáme ty stříšky a postupně jimi zakrýváme ty úly. Jsou docela těžké, nevím, jak to Fernes zvládá sám, nebo mu pomáhají děvčata? Celkem dvanáct velkých úlů, tedy dvanáct včelstev, no tak to musí mít pěknou úrodu, tomu by se vyplatil medomet, ale nebudu mu to vysvětlovat jak to funguje, nepochopil by to, stačí, že jakž takž pobral ten carbonový nůž v náramku. Vidiš, náramek, teď jsem

si vzpomněl, sundávám jej a připínám Fernesovi zpátky na jeho pravé zápěstí. Překvapeně na mne pohlédl a usmál se, jako by děkoval, asi si myslel, že jsem si jej vzal zpátky když se pořezal, a už mu jej nevrátím. Pokýval jsem hlavou, jako že dobrá a poplácal jsem jej po rameni, přitom ukazuji na ty včelí úly, jako že pěkná práce. Usmívá se a vede mne kousek stranou, dál od létajících včel. Ukazuje mi kolem ty stromy, právě začínají kvést.

Jsou tam převážně ovocné stromy, jabloně, hrušně a třešně, dále pak začíná kvést lípa a akát. Hmm, říkám, bon es te, bon, chválím jej a pomalu jdeme zpátky do vesnice. Max nás předběhl a běží dolů po louce, a za chvíli už leží ve stínu ořešáku a okusuje zbytky kuřecích kostí. Olean s děvčaty mezitím uklidily ze stolů a přenesly také džbán s vínem a pohárky dovnitř do chalupy. Zahnalý také ovce, kozy, krávu a osla do chlévů v chalupě vzadu, také husy, kachny a slepice už se schovaly do svých příbytků. Pomalu se začínalo zatahovat a každou chvíli se zablesklo a zahřmělo. Fernes přikládá na ohniště pořádný kus dubového dřeva, Olean věší na trámy svazky bylinek, posbírala je venku, jak je suší na slunci, Joanis si také přinesla dovnitř pár proutěných nádob a košů, aby jí venku nezmokly. Sedáme si teď všichni kolem stolu na dubové lavice, popijíme víno a zahříváme se u ohniště. Je nám dobře, tulíme se s Joanis k sobě a já ji hladím po vlasech a dívám se do jejích krásných hlubokých temně jantarových očí.

Ona vytahuje z nějaké kapsy svého oděvu něco, druhou rukou mi zakrývá oči a dává mi to kolem krku, odkrývá mi oči a já vidím, mám kolem krku takový krásný náhrdelník z loňských červených šípků. Děkuji miláčku, říkám jí, objímám a líbám jí na ústa dlouze a něžně, až se mi z toho zatočila hlava. Venku se zatím pořádně ochladilo, a už začíná také hustě pršet. Olean si sedá na lavici mezi Fernese a Evoan, a začíná zpívat nějakou jednoduchou melodii.

Postupně se k ní přidávají všichni ostatní, včetně Fernese. Tak to se podívejme, vy tady máte takový sbor?, pomyslím si, a kdepak máme tu píšťalu, že bych vám k tomu zahrál. Jen jsem na to pomyslel, Joanis vstává, jde do svého pokoje a vrací se zpátky, v rukou tu vrbovou píšťalu. Poděkuji své milé, ona si sedá zpátky vedle mne

a zpívá spolu s ostatními. Já беру písťalu, zkouším správnou tóninu, a doladuji jemným zasouváním dřívka do kůry. Jakmile jsem naladěný na tóninu, co zpívá ten Oleanin sbor, přidávám se k nim a obohacuji tak tu jednoduchou ale krásnou melodii. Za okamžik mne pohybem ruky k sobě volá Fernes, usmívá se lišácky, co zase vymyslel?, přemýšlím, vstávám od stolu a jdu za ním, on se zvedá, bere mne kolem ramen a vede do rohu místnosti, ostatní pokračují ve zpěvu. Fernes zdvihá svou pravou ruku, odemyká ze zápěstí náramek a podává mi ho, ukazuje přitom na tu vrbovou písťalu a říká něco jako, te nose aka vo Evoan, Danue, Verone e Olean?

Asi se ptá, jestli bych nevyrobil takové písťaly také pro Evoan a ostatní. Aste, aste Fernes, vyrobím, říkám mu, e vo Fernes?, zkouším, jestli bude chtít také písťalu, Aste, aste, říká rychle a směje se, já přikyvuji, jako, že určitě písťaly vyrobím pro všechny, říkám a připínám si náramek na své pravé zápěstí. Fernes mne objal, usmál se na mne a jde do chalupy, směrem k pokojům. Já jsem najednou zaslechl něco jako vytí vlků, nebylo to zřetelně jasné přes ten dívčí zpěv, ale jdu k oknu, a odhrnu látkový závěs, abych se podíval ven. Tam stále hustě prší a sem tam se zableskne a uhodí hrom, najednou ten blesk ozářil celou krajinu kolem.

Teď vidím, kousek za ohradou na louce, je tam smečka vlků. Teď ji ucítil a spatřil zřejmě i Max, a začal štěkat jako by mu někdo chtěl sebrat jeho oblíbenou kost. Maxi, pojd' sem, Maxi. Nic, ani jej nevidím, je ve tmě a pod střechou, kam nedohlédnu. Musím jít pro něj ven, pomyslím si, nebo jej napadne pustit se do křížku s vlky, do teď si myslel, že tady nemá konkurenci. Jdu ke vchodu, cestou letmo pozdravím zpěvačky, Joanis se na mne dívá tak mile, tak zamilovaně, to musíme nějak vyřešit jinak s tou Evoan dnes večer, ať tam jde Fernes, pomyslím si a sám pro sebe se v duchu chechtám při té představě.

Maxi, Maxi, kde jsi?, volám a vybíhám ven. Z té smečky vlků se jeden jedinec, zřejmě ten největší, nejodvážnější a nejsilnější oddělil a přichází blíže, až ke kmeni ořešáku. Tam stojí nakrčený a naštvaný Max, vrčí a štěká, každou chvíli se chce na vlka vrhnout a uchránit tak svoje teritorium a zahrabané kosti. Zařval jsem, abych vlka odehnal, on se ani nepohnul, ale zřejmě se chystal vrhnout na mne, byl to tedy

pořádný kus. Právě v momentě, kdy se rozběhl a připravil k závěrečnému skoku, rozběhl se i můj pes Max, asi aby mne chránil, oba už letí vzduchem proti sobě, a já jsem se připravil k tomu setkání, klekl jsem si rychle na zem, schoulil se a oběma rukama si zakryl hlavu, ještě slyším z dálky plačtivým hlasem zavolat moji Joanis, Nicolas, mo ami Nicolas...

Najednou prožívám to samé jako včera ráno, všechno kolem nás se najednou rozzářilo oslňujícím světlem, ozvala se ohromná rána a byla tma. Cítím najednou, celým mým tělem prochází zase miliardy elektrických částic, prostupují každou buňku mého těla, cítím jejich chvění, jejich teplo, je tohle snad konec?, je tohle smrt? Najednou jen tma, černočerná tma. Něco ale slyším, a hýbat se také mohu, a cítím, nejsem mrtvý, jen nic nevidím, oslepila mne záře toho blesku. Maxi, jsi tady?, ptám se a sahám kolem sebe, dýchá, hurá, Max je také v pořádku, leží vedle mne a ztěžka oddychuje, poplácám jej po hřbetě, jen lehce spokojeně zavrní. Pomalu si sedám, mnu si oči, ale zatím nic nevidím, jen nějaké černobílé koláže, navíc mne dost bolí hlava. Rázem je po bouřce i po dešti, jen sem tam ještě spadne nějakých pár kapek z listí starého dubu nad námi. Max se ke mně přitulí, a olízne mi obličej. Zase ta canis terapie, ano, funguje, začínám normálně vidět. Mezi mraky vysvítá slunce a příjemně hřeje do tváře. Rozhlížím se kolem dokola, sedíme na rozlehlé louce, kousek odtud je křišťálově modré jezero a nad ním se tyčí krásné bílé skály. Nahoře, nad loukou je řada statných dubů, tam odtud jsme s Maxem přišli, tam musíme zase jít, na stezku, pojd' Maxi, říkám mu, vstávám a jdeme nahoru tou loukou. Nahoře se otočím a dívám se na to krásné panorama, jezero, skály a vzdálené lesy na jihu. Najednou se ozve odněkud telefon, poslouchám, co to, dívám se odkud to přichází, vidím, tamhle od té skály, ano, vždyť to je můj telefon, co jsem tam schoval před bouřkou, a také hodinky a peněženka s doklady.

Jdu k té skále a vytahuji ze skalní spáry ty svoje věci, vytahuji z taštičky vyzvánějící telefon a přijímám hovor. No Nicolasi, kde jsi tak dlouho, už to zvoní deset minut, usnul si nebo co?, říká Jeanne do telefonu. Ahoj Jeanne, neboj, jsme v pořádku, jen jsem si věci na chvíli odložil.

Byli jsme se totiž s Maxem koupat, víš?, zalhal jsem. Dobrá, my jsme s Gerardem před hodinkou a půl vyjeli z Nice, budeme tam za chvíli, tak nás čekejte tam, na tom parkovišti, jako obvykle. Ano Jeanne, říkám a pokládám hovor. Schovávám telefon do taštičky a nasazuji si také na levé zápěstí hodinky. Kolik vlastně je hodin?, dívám se, je něco po druhé odpoledne, je neděle, 16.dubna 2017. Podívám se ještě jednou tím směrem přes louku k modrému jezeru, všechno je tak, jak bylo dříve. Jdeme s Maxem pomalu stezkou zpátky k parkovišti, odkud jsme ráno přišli. Najednou si všechno uvědomím, to když zahlédnu na své hrudi dlouhý náhrdelník z červených šípků, Joanis, kde jsi, Joanis? Klekám si na zem a brečím, brečím jako malé dítě, můj pes Max se ke mně tulí, neví co mi je, ale soucítí se mnou, líská se ke mně a olizuje mou tvář. Tak to nebyl jen sen, bože sedm tisíc let, tam a zpátky, kdo mi tohle uvěří?, nikdo, a také to raději nebudu nikomu vyprávět. Možná jednou, někdy jindy, ach moje milá Joanis, Fernesi a Olean, Evoan, Danue a Verone. Jak jste tam potom žili beze mne? Ani ten náramek jsem ti nenechal Fernesi, ale ty jsi určitě na něco přišel, by jsi moudrý a silný, a vy všichni ostatní také...

Max náhle zaštěkal, to k parkovišti přijížděl můj starý Renault a v něm moje sestra Jeanne s manželem Gerardem, teď zpátky řídila Jeanne, Gerard si asi dal po obědě nějaký ten pohárek vína navíc, pomyslel jsem si. Zastavili u krajnice, my jsme s Maxem naskočili dozadu a pozdravili se s nimi. Tak co?, jaký byl výlet do Nice, co Daniel a žena, jak se mají?, ptám se Jeanne. No samozřejmě moc tě pozdravují, Hellen, Danielova manželka, právě čeká miminko. Tak to budete brzy babička a dědeček, říkám sestře a Gerardovi. Ten se otočil, usmál se a hladí Maxe vzadu, přitom otáčí oči v sloup, jako že si to dost dobře nedovede představit, že on a dědeček. A co ty Nicolasi, jak jste se měli s Maxem v přírodě?, ptá se Jeanne. No my jsme si to užili, náramně, bylo nám tam krásně. A co to máš za suvenýr na krku?, ptá se Gerard, to jsi našel nebo koupil?, říká ironicky a ušklebuje se. To jsem dostal Gerarde, od jedné krásné a milé zrzky, kterou jsme tam cestou potkali, také hladila mého Maxe, povídám. Kdybys věděl, že ty šípky jsou staré sedm tisíc let, pomyslím si...

Tak, a jsme doma, to nám cesta uběhla, říká Jeanne. Zůstaň Maxi, povídám a vystupuji z auta. My už pojedeme Jeanne, povídám sestře. Musím ještě doma něco

připravit na zítra do školy. Děkujeme za pohostinnost a přijedte také někdy vy za mnou, do Lyonu. Objal jsem sestru Jeanne a také švagra Gerarda. Dobrá, někdy v létě si uděláme výlet a navštívíme Tě, Nicolasi, říká sestra a dává mi polibek na tvář. Tak na shledanou, říkám a nastupuji do auta. Zavírám dveře, nastartuji a vyjíždíme s Maxem k domovu, Jeanne s Gerardem nám ještě na cestu mávají. Vymotáme se z města a za chvíli už najíždíme na dálnici A7, po které pojedeme necelé dvě hodinky až domů do Lyonu. Teď teprve vnímám ten rozdíl, vidím ten cvrkot, lidé, co někam spěchají, co měří svůj čas ujetými kilometry. Nebylo to lepší tam u Fernese, Olean a jejich rodiny?, s mojí krásnou Joanis a jejími sestrami? Víím, že čas nikdo nezastaví a plyne dále, musím to tak brát i já, a budu, ale víím, že co budu žít, nikdy nezapomenu.

Nikdy nezapomenu na ty dva dny, které jsem prožil v té mladší době kamenné, v neolitu s těmi lidmi, sedm tisíc let zpátky. Tak tohle je ten můj podivný, neskutečný příběh...

Fantazie je nevyčerpatelným stvořitelem nových světů...

Paul Éluard